

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “31” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання курсу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорії соціальної роботи
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс/семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 24 год. Практичні заняття – 36 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета курсу: ознайомлення здобувачів із теоретико-методологічними засадами розвитку соціальної роботи як науки та фаху, її особливостями в українському контексті; формування системи базових знань з фундаментальних наук; розуміння та визначення загальних підходів, стратегій втручання, методів соціальної роботи з надання практичної допомоги різним верствам населення в умовах різних соціальних інституцій.

Завдання курсу:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти зі значенням теорії для практики соціальної роботи;
- ознайомлення з нормативно-правовою базою соціальної роботи;
- опанування груповими та індивідуальними методами соціальної роботи;
- оволодіння методами реалізації соціальної роботи у різних умовах та обставинах;
- оволодіння методами, прийомами та засобами здійснення соціальної роботи в умовах багатокультурної громади;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями соціальної роботи в сучасному суспільстві;
- включення здобувачів вищої освіти у різні аспекти практичної соціальної роботи за допомогою участі в рольових, ділових іграх, тренінгах тощо;
- організація та залучення здобувачів вищої освіти до пошукової діяльності через розробку соціальних проєктів, участь у роботі науково-практичних семінарів;
- розвиток позитивного соціального потенціалу: соціального інтересу, соціальної чутливості, соціальної уяви; здатності до емпатії, співчуття,

співпереживання.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні компетентності

СК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК 6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

СК 10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

СК 18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Програмні результати навчання

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

РН 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

РН 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й оснажувати клієнтів.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Нормативно-правове регулювання соціальної роботи. Теоретичні основи практики соціальної роботи	Здійснювати пошук та аналіз нормативно-правових документів для розв'язування завдань соціальної роботи в сучасному соціумі; усвідомлювати взаємозв'язок теорії та практики соціальної роботи.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття
2.	Застосування в соціальній роботі психологічних теорій	Знати специфіку застосування психодинамічної моделі соціальної роботи; вміти спрямовувати клієнтів до конкретних видів діяльності за допомогою когнітивно-біхевіористської моделі; моделювати подолання проблем та складних життєвих обставин у руслі гуманістично-екзистенційного підходу.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття
3.	Застосування в соціальній роботі соціологічних теорій	Моделювати використання в сучасній соціальній практиці теорії систем та соціально-екологічної моделі; читати базисну соціальну інформацію про клієнта з екомапи; теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин за допомогою теорії ролей, соціально-радикальної моделі соціальної роботи; вміти обрати найоптимальнішу для вирішення складних життєвих ситуацій модель.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття
4.	Соціальна робота як прикладна діяльність. Комплексні моделі втручання	Розуміти соціальну роботу як прикладну діяльність; знати комплексні моделі втручання, конструювати їхнє застосування для вирішення соціальних	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного

		проблем у змінних нестабільних умовах.	заняття, виконання індивідуальних завдань
5.	Індивідуальна та групова соціальна робота	Конструювати індивідуальну та групову роботу з клієнтом; моделювати ведення випадку в соціальній роботі, індивідуальне консультування як стратегію втручання; вміти представляти інтереси клієнта і, за потреби, перенаправляти його до інших служб.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуальних завдань
6.	Соціальна робота в полікультурній громаді	Вміти виявляти та вирішувати проблеми у полікультурній громаді; теоретично аргументувати доцільність конкретної моделі допомоги та підтримки клієнтам з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання індивідуальних завдань

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	(5-бальна шкала оцінювання) Загальна кількість балів – 25
Самостійна робота	5
Контрольна робота	20
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – іспит. Максимальна оцінка – 100 балів, з них: 50 балів за написання письмового екзамену 25 балів за поточне оцінювання 20 балів – за контрольну роботу та
-----------------------------------	--

	5 балів – самостійну роботу. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок на семінарських заняттях 5-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 5, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 25 балів.
Вимоги до письмової роботи	Повне та послідовне розкриття питань і завдань роботи.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів (25+20+5)
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Зверєва І., Козубовська І., Керецман В., Пічкарь О. Соціальна робота з дітьми і молоддю (теоретико-методологічні аспекти). Ч. 1. Ужгород, 2000. 192 с. 2. Капська А. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю : навч.-метод. посібник. Київ : УДЦССМ, 2001. 220 с. 3. Капська А. Й. Соціальна робота : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 328 с. 4. Карпенко О. Г., Романова Н. Ф. Теорія та практика соціальної роботи : навчальний посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2015. 408 с. 5. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 192 с. 6. Лукашевич М. П., Мигович І. І. Теорія і методи соціальної роботи : навч. посіб. Київ : МАУП, 2003. 168 с. 7. Лукашевич М. П., Семигіна Т. В. Соціальна робота: теорія і практика : підручник. Київ : Каравела, 2015. 368 с. 8. Малколм П. Сучасна теорія соціальної роботи / пер. з англ. П. Майнзюк. Київ, 2000. 456 с. 9. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с. 10. Семигіна Т. В. Теорії соціальної роботи // Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / заг. ред. І. Д. Зверєва. Київ, Сімферополь : Універсум, 2012. С. 110–114. 	

11. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. / І. Д. Зверева, О. В. Безпалько, С. Я. Харченко та ін.; за заг. ред. І. Д. Зверевої, Г. М. Лактіонової. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 256 с.
12. Соціальна робота з дітьми та підлітками: проблеми, пошуки, перспективи / за ред. І. Пінчук, С. Толстоухової. Київ : УДЦССМ, 2000. 276 с.
13. Соціальна робота з людьми, які живуть із ВІЛ/СНІДом : метод. посібн. / за ред. Т. В. Семигіної. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. 142 с.
14. Соціальна робота : [навчальний енциклопедичний словник-довідник] / за науковою ред. д.с.н., проф. В. М. Пічі. Вид. 4-те, виправлене, перероблене та доповнене. Львів : «Новий Світ - 2000», 2020. 618 с.
15. Соціальна робота: в 3 ч. Ч. 1. : Основи соціальної роботи / Н. Бондаренко, І. Грига, Н. Кабаченко та ін.; ред: Т. Семигіна, І. Грига. Київ : Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2004. 178 с.
16. Соціальна робота: в 3 ч. Ч. 2. : Теорії та методи соціальної роботи / А. Бойко, Н. Бондаренко, О. Брижовата та ін.; ред: Т. Семигіна, І. Грига. Київ : Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2004. 226 с.
17. Теорії і методи соціальної роботи : підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. Т. В. Семигіної, І. І. Миговича. Київ : Академвидав, 2005. 328 с.
18. Тюптя Л. Т., Іванова І. Б. Соціальна робота: теорія і практика. Київ : ВМУРОЛ, 2004. 408 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Сабат Надія Володимирівна Викладачі ЗВО України, запрошені за попереднім погодженням
Контактна інформація викладача	+380969424163 nadiya.sabat@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:
--------------------------	--

	<p>-Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;</p> <p>-Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;</p> <p>-Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;</p> <p>-Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”;</p> <p>-Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”;</p> <p>-Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.</p> <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час занять	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення</p>

	<p>про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>

Викладач

Сабат Н. В.